

LIAUDIES BALSAS

KANADOS LIETUVIŲ SAVAITRASTIS

The PEOPLE'S VOICE, Lithuanian Weekly, Published by the Lithuanian Press Association, 180 Claremont St., Toronto 8, Ontario
Authorized as Second Class Mail, Post Office Department, Ottawa
and for Payment of Postage in Cash

Kaina 10 ct.

Nr. 10

Penktadienis, Kovo (March) 11, 1966, Toronto, Ontario

M E T A I XXXV

Karo Pavojus Tarp JAV ir Kinijos Yra Tikras, Sako Senat. Fulbright

WASHINGTON. — Senatorius J. W. Fulbright, Senato Užsienio Reikalų Komiteto pirmininkas, pareiškė, kad pavojus karo tarp Jungtinių Amerikos Valstijų ir Kinijos yra tikras, nors jis yra nepageidaujamas.

Jungtinių Valstijų vyriausybės ekspertai Kinijos klausimu esą tos nuomonės, kad karas tarp Jungtinių Amerikos Valstijų ir Kinijos gali įvykti bėgyje metų. Nekurie ir JAV oficialai tikisi karo su Kinija, sako jis.

Kad pašalinus tą pavojų ir pagilinus supratimą Kinijos ir kiniečių, sakė senatorius Fulbright, jo komitetas pradės seriją apklausinėjimų. Pirmuoju uždaviniu bus apšvieta, o antuoju — išvengimas karo.

Pirmiausia liūdydas prof. A. Doak Barnett iš Columbia universiteto. Antruoju liūdininku busias prof. John K. Fairbank iš Harward universiteto.

Senatorius Fulbright mano, kad Kinija buvo Vakarų per daug niekinama, šmeižiama, todėl ji ir esanti taip nusistčiusi prieš Vakarus. Iš kitos pusės, amerikiečiai labai mažai žina apie Kiniją ir kiniečius.

Karo pavojus esąs tikras todėl, kad Kinija valdoma ideologinių dogmatistų, kurie tuojau turės nuklinius ginklus, ir kurie yra nedraugiški Jungti-

nėms Amerikos Valstijoms. Prie JAV ir Kinijos susikirtimo gali būti karas Vietname per apsirikimą ar net apskaičiuotai.

Nekurie Jungtinių Valstijų militaristai maną, kad Kinija neįsikiš į tą karą. Bet buvę taip manoma ir Korėjos karo metu.

Kinijos ir Jungtinių Amerikos Valstijų karo klausimas, be abejonės, kybo ant to, kaip toli Jungtinių Amerikos Valstijų valdžia eis kare Vietname. Jeigu ji plės savo karą tenai, kaip kad buvo daroma Korėjoje, tai Kinijos valdžia negalės sėdėti rankas susidėjus. Šitas karas priklausos ne nuo Kinijos, o nuo pačių amerikiečių.

Didžiausias pavojus glūdi militaristų atsinešime. Pavyzžiui, generolas Taylor agituoja, kad būtų užminuotas Hanojaus uostas, kad negalėtų įplaukti kitų šalių laivai.

Kiniečiai Smerkia Taikos Pastangas

HONG KONG. — Pekino laikraštis Liaudies Dienraštis kaltina, būk Tarybų Sąjungos lyderiai nori, trūks ar plyš, privesti Vietnamo komunistus prie konferencijos stalo, kad įvyktų kitas Munchenas.

Laikraštis Tarybų Sąjungos ir Britanijos lyderius vadina "draugais" ir kolaborantais baigimui karo Vietname.

Girdi, JAV administracija visuomet norėjus užgesinti Vietnamo žmonių kovas prieš JAV imperializmą. Britai talkininkauja tam. Tarybų Sąjungos vadovybė taipgi esanti palinkus prie to. Viešai smerkia JAV imperializmą, bet slaptai deda pastangas privesti Vietnamo žmones prie konferencijos stalo.

VATICAN CITY. — Per praėjusį dešimtmetį apie 10,000 Romos katalikų kunigų prašė Vatikaną paliuosuoti juos nuo įžadų, sako Vatikanio šaltiniai.

Daugiausia prašytojų turėjo celibato problemų.

Daugelis paliko kunigystę visai ranka numodami į savo įžadus.

SIMTMEČIŲ GINČAS DEL GIBRALTARO

LONDON. — Ispanija reikalauja, kad Anglija jai grąžintų Gibraltaro tvirtovę.

Gibraltaro tvirtuma yra Ispanijos sausumoje, prie Gibraltaro perlaivos. Anglija ją pagrobė 1704 metais, o Ispanija kelis kartus bekariaudama negalėjo atsiimti. Tvirtuma užima tik 2 kvadratinų mylių plotą ir dabar turi 25,000 gyven-tojų.

Pavojus iš Pamestų JAV Atominių Bombų

NEW YORK. — Kovo 1 dieną dienraštis "New York Post" pateikė redakcijai apie žmonijai pavojų iš Jungtinių Valstijų pamestų atominių bombų.

Dienraštis rašo, kad Jungtinių Valstijų militaristai tvirtina, būk bombos taip užtaisytos, kad jos, nukritusios, negali susprogti. Bet laikraštis stato klausimą: Kaip ilgam?

Laikraštis rašo, kad ne vien Ispanijoje dingio Jungtinių Valstijų branduolinė bomba, bet yra dingusių netoli Goldsboro, N. C., taipgi iškritusių iš lėktuvų į okeanus.

Nuolatinis bomberių skraidymas su nuklinėmis bombomis sudaro pavojų visiems.

Jauni Konservatai Už Gimdymo Kontrolę

OTTAWA. — Jaunų konservatų pasitarimas čia pasisakė už informacijas šeimoms gimdymo kontrolės klausimu.

Konferencija taipgi pasisakė už palengvinimą perskyrų.

Bet ji pasisakė už palikimą mirties bausmės žmogžudžiams

Prie to viso, konferencija pasisakė už tai, kad būtų atleisti nuo taksų iki \$1,000 morgančių ant namų mokėtojai, iki \$500 municipalinių taksų mokėtojai.

WASHINGTON. — Apsigyrimo ministras Robert McNamara siūnia į Vietnamą dar 20,000 kareivių.

Viso bus jau 235,000.

Sako Washingtonas Sutiko Priimti Kanados Protestą

WASHINGTON. — Prezidento administracijos vyresnieji nariai davę suprasti, kad jie sutinka priimti kanadiečių protestą ryšium su JAV administracijos parėdymais amerikiečiams kompanijoms užsieniuose.

Kanados vyriausybės delegacija su užsienio reikalų ministru Paul Martin priešakyje savo protestą įteikė Bendram Prekybos ir Ekonominė Reikalų Komitetui. Ji nurodė, kad JAV parėdymai liečia Kanados suverenumą.

Kanados delegacijos spoksmenas pareiškė, kad delegacija esanti patenkinta pasitarimu su JAV administracijos žmonėmis. Pasitarimas trukęs dvi dienas.

Bet praktiskus rezultatus

TURKIJOS PARLAMENTE BUVO DIDELE KOVA

ANKARA. — Turkijos parlamento atstovai praėjusią savaitę smarkiai apsikūlė. Jie naudojo ne tik kumštis, bet ir kėdes. Keli buvo sužeisti.

Kova kilo, kai kilo karšti debatai tarp vyriausybės ir opozicijos atstovų.

Clay Kumščiuosis Maple Leaf Gardens

TORONTO. — Harold Ballard, Maple Leaf Gardens viceprezidentas, pranešė, kad Cassius Clay ir Ernie Terrel kumščiuosis Toronte, Maple Leaf Gardens. Žinoma, jeigu kas neprivers atsaukti.

Cassius Clay užsitarnavo pasmerkimą Jungtinėse Valstijose, kadangi jis viešai pareiškė, jog jis nemato prasmės eiti ir kariauti Vietname. Jis neturįs jokių ginčų su vietkongais.

Už tokį pasisakymą prieš karą Vietname amerikiečiai pasmerkė ir padarė "person non grata". Jo rungtynių neįsileido Chicago, New Yorkas, Louisville. Net Montreale ir Verdune buvo pastotas kelias jo rungtynės.

NEW YORK. — Rytų Vokietija įteikė Jungtinių Tautų Saugumo Tarybai apeliaciją priimti ją į Jungtines Tautas.

būsią galima matyti tik ateityje. Išrodo, kad į amerikiečių prižadus žiūrims su labai mažu pasitikėjimu. Mat JAV administracijos žmonės pareiškė, kad jie apsvarstys Kanados iškeltus klausimus. Ką jie nutars, tai visai kitas dalykas.

Amerikiečiai sakė kanadiečiams, kad JAV vyriausybė nereikalaujanti iš amerikinių kompanijų Kanadoje tokių žygių, kurie verstų jas pakeisti savo normalias biznio praktikas.

Kanados vyriausybė atsiuntė savo delegaciją pasitarimui su JAV administracija todėl, kad Kanadoje daugelis pradėjo reikšti nepasitenkinimą amerikinių kompanijų veikla Kanadoje. Ontarijos liberalų lyderis Thompson sakė, kad amerikinių kompanijų kelia fondus dėl investavimo Europoje.

JAV administracija reikalauja, kad visos kompanijos, kurios turi skyrius užsienyje, daugiau kapitalo (pelno) gabentų namo, mažintų investavimus užsienyje. Karas Vietname reikalauja daug išlaidų, tad JAV administracijai tenka kaupti finansus namie.

Kanada gali būti daugiausia paliesta, nes čia labai daug amerikinių kompanijų. Kanados ekonominis augimas gali būti labai paliestas.

"Perfumu" Pakvipo Kanados Parlamentas

OTTAWA. — Kada konservatyviški opozicionieriai pradėjo labai akėti liberalus už "nevilkimą viešumon" tariamo šnipo Spencerio klausimo, teisingumo ministras Cardin ėmė ir išsižiojo, kad policijos rankose esanti fotografija, kuri parodanti konservatų valdžios žmogų pas tūlą vokiety, kuri vėliau buvo išdeportuota.

Ta moteris, Olga Munsinger, buvus nepatikima, įtariama esant šnipe, už tai ji ir buvo išdeportuota. Vokietijoje ji mirus nuo liukemijos.

Girdi, tas valdžios žmogus turėjęs lytinius reikalus su Olga.

Konservatai atkirto, kad ir liberalai nėra šventieji.

Venera su Kūju Ir Piautuvu

Praėjusią savaitę antradienį pasaulį aplėkė žinia, kad Tarybų Sąjungos mokslininkų paleista Venera-3 (Venus-3), 2,116 svarų sviedinys ar satelitas su instrumentais, po pusketvirto mėnesio kelionės, pasiekė planetą Venerą ir nukrito ant jos. Satelitas nunešė ant Veneros valstybinį herbą, kūjį ir piautuvą. Žinoma, jeigu viskas nesutirpo nuo karščio.

Amerikiečių Mariner II, kuris pralėkė pro Venerą 21,648 mylių atstumu 1962 m. gruodžio 14, atsiuntė informaciją, kad Veneros paviršiuje yra 800 laipšnių karštis. Tai pakanka sutarpinti šviną. Be to, Venera turi atmosferą. Krisdamas satelitas greičiausiai sudegė, kaip sudega meteoritai, krisdami ant Žemės.

Venera-3 padarė ilgą kelionę. Venera, kada ji arčiausia prie Žemės, būna 25,000,000 mylių atstume, o kada toliausia — 161,000,000 mylių atstume. Bet Venera-3 turėjo skristi tokia linija, kuri išsitiesė iki 175,000,000 mylių.

Venera-2 pralėkė pro Venerą 14,900 mylių atstume. Veikiausiai ji surinko nemažai informacijų ir perdavė Tarybų Sąjungos mokslininkams.

Venera yra apgaubta tiršta atmosfera. Per debesis negalima teleskopais žiūrėti, koks jos paviršius.

Tarybų Sąjunga pirmoji pataikė su raketa į Mėnulį. Pirmoji nuleido televizijos aparatą ant Mėnulio ir gavo nuotraukas iš arti. Pirmoji pataikė į Venerą. Tai labai reikšminga. Juk Tarybų Sąjunga, palyginti, yra jauna šalis. Ji įsisteigė atsilikusioj, carų nualintoj šalyj. Pergyveno ilgą vidutinį karą, iš visų pusių puolama interventų. Ji pergryveno baisųjį hitlerininkų įsiveržimą. Bet ji taip iškilo, kad jos mokslininkai jau pirmauja visame pasaulyje.

J. P.

ARMIJA KAUKASI SU SUKILĖLIAIS

NEW DELHI. — Indijos vyriausybė su premjere Indira Gandhi turi daug vargo su tūlomis gentimis, ypač viena Assam distrikte. Paskutiniu metu ši gentis sukilo prieš Indijos vyriausybę.

Prieš sukilėlius pasiūsta armija.

Šie sukilėliai reikalauja sau nepriklausomybės.

Daug bėdos Indijos vyriausybė turi ryšium su stoka maisto.

TORONTO. — Ontarijos tabako augintojai šiais metais gavę už tabaką \$101,000,000. (Už pernykštį tabaką.)

Vidutiniškai išėina po \$26,000 farmeriui.

Europos čempionai — Vilniaus "Žalgirio" keturvietės irklotojai Z. Jukna, A. Bagdonavičius, V. Sterlikas ir J. Jegelavičius

Apie Būtinumą ir Atsitiktinumą

J. Repšys

Filosofijos mokslų kandidatas

Gamtos procesai ir žmonių gyvenimo įvykiai yra labai įvairūs. Jie turi savo atsitiktinumą ir būtinumą pusę, nes kiekvienas tikrovės reiškinys arba žmogaus gyvenimo įvykis yra sąlygotas kitų įvykių bei procesų. O šiuos savo ruožtu vėl nulemia dar kitos sąlygos. Žodžiu, pasaulyje ir žmonių veikloje viskas tarpusavyje labai susiję, susipynę. Vieni procesai arba įvykiai mums iš pirmo žvilgsnio atrodo būtinai, neišvengiami, kiti lyg atsitiktiniai. Išmestas akmuo būtinai krinta atgal į žemę, po nakties būtinai seka diena ir t. t. Tačiau yra tokių reiškinų bei įvykių, kurie, atrodo, nėra būtinai, kurie gali įvykti arba neįvykti, pavyzdžiui, žmogus žūsta automobilio katastrofoje, nuskęsta besimaudydamas ir panašiai.

Toji aplinkybė, kad vieni reiškiniai ir įvykiai gyvenime atrodo tartum būtinai, o kiti — atsitiktiniai, jau senovės mokslininkų ir filosofų tarpe kėlė ginčus.

Naują metodologinį pagrindą šiai senai būtinumo ir atsitiktinum problemai spręsti davė 19-tojo amžiaus viduryje susiformavusi marksistinė filosofija, pavadinta dialektiniu materializmu. Ankstesnioji filosofija, painiojosi ištisuos šimtmečius, spręsdama "amžinas" ir "neišsprendžiamas" problemas, o marksistinė filosofija rado visai naują požiūrį joms spręsti.

Dialektinio materializmo požiūriu nėra nei grynai atsitiktinių, nei grynai būtinų reiškinų bei įvykių. Visi reiškiniai ir įvykiai objektyviai turi būtinumo ir atsitiktinumą aspektą.

Kad žmogus, kaip ir kiekviena gyva būtibė, turi mirtį, tuo niekas neabejoja. Tačiau iš žmogaus fiziologinių vystymosi sąlygų neišplaukia kaip būtinybė tai, kad jis turi mirtį nuo infarkto arba žūti automobilio katastrofoje. Žmogaus mirtis, kaip reiškinys, vienų sąlygų požiūriu, t. y., kad visa, kas gimsta ir gyvena, turi neišvengiamai mirtį, — yra būtinai; kitų sąlygų, nulėmusių patį mirties faktą, formą ir laiką, požiūriu, — ji bus atsitiktinis dalykas. Tačiau toji aplinkybė, kad įvykiai ir procesai realizuojasi atsitiktinumą pavidalu, kad vienas ir tas pats įvykis gali būti vienų sąlygų atžvilgiu būtinai, o kitų sąlygų atžvilgiu atsitiktinis, visai nereiškia, kad atsitiktinumą nėra objektyviai priežastingai sąlyguotas.

Automobilio katastrofa, kurioje žūsta žmogus, jo gyvenimo sąlygų atžvilgiu būdama atsitiktiniu dalyku, nėra aplamai atsitiktinis reiškinys. Kitų sąlygų atžvilgiu — didėjantis automobilių skaičius, vis labiau apkrauti keliai, didėjantys greičiai, vairuotojo neapdairumas ar neįgudimas ir kt. — autokatastrofa jau bus neišvengiamas būtinai dalykas.

Tą patį galima pasakyti ir apie gamtos bei visuomenės gyvenimo reiškinis. Išmesto akmens arba kito sunkaus daikto trajektorija bei jo nukritimo vieta vienų sąlygų atžvilgiu bus atsitiktinė, o kitų — būtinai. Toks reiškinys, kaip Spalio Socialistinė revoliucija, jos laimėjimas taip pat bus ir atsitiktinis, ir būtinai, priklausomai nuo to, kokių sąlygų atžvilgiu į ją žiūrėsime. Rusijos vidaus vystymosi sąlygų požiū-

riu, t. y., kad revoliucinio judėjimo centras persikelia į rytus, kad Rusijoje susidaro revoliucinė situacija, susiorganizuoja darbininkų klasė, kuriai vadovauja bolševikų partija — toji revoliucija šiose sąlygose bus būtinai. Tačiau jeigu į ją žiūrėsime kapitalizmo žlugimo imperializmo epochoje būtinumo požiūriu, kad kapitalizmas imperializmo sąlygomis pradeda irti, tai tuo aspektu neišvengiamai neišplaukia išvada, kad socialistinė revoliucija turėjo prasidėti kaip tik Rusijoje ir būtent 1917 m. spalio mėnesį. Šiuo požiūriu Spalio Socialistinė revoliucija — atsitiktinis dalykas.

Tačiau ir kitų sąlygų atžvilgiu, kur procesai arba įvykiai yra būtinai, ir tų sąlygų požiūriu, kur jie atsitiktiniai, nepriklausomai nuo mūsų pažinimo jie yra tų sąlygų nuleiami. Mokslo pažanga ir mūsų žinių tobulinimas, atskleisdamas reiškinį priežastinį būtinumą, tiksliai parodo, kokiose sąlygose įvykiai būtinai ir kokiose atsitiktiniai. Toji aplinkybė, kad nėra aplamai atsitiktinių ir aplamai būtinų įvykių, išplaukia iš to fakto, kad visi tikrovės reiškiniai bei procesai yra priežastingai sąlyguoti, o tos sąlygos vėl savo ruožtu yra sąlyguojamos kitų sąlygų ir t. t. Tų įvykių sąlygų bei įvykių susikryžaviimas ir nulemia tai, kad reiškiniai vienu atveju vyksta kaip būtinai, o kitų — kaip atsitiktiniai.

Mokslo vystymasis nepainaiškina atsitiktinumą. Jis tik parodo, kodėl vienų sąlygų požiūriu reiškiniai yra atsitiktiniai, o kitų sąlygų atžvilgiu — būtinai. Jeigu mes tyrinėsime reiškinis jų būtinumo aspektu, t. y. ieškosime būtinumo ryšio tarp jų, gausime vadinamąjį dinaminį įvykių vaizdą (apskaičiavę tam tikras sąlygas, mes galime daugiau ar mažiau tiksliai išskaičiuoti atskirą konkretų įvykį), kurį tiria ir aprašo dinaminiai dėsniai moksle. Jeigu mes tyrinėsime reiškinis jų įvykimo atsitiktinės formos požiūriu, t. y. kaip atsitiktinumą formoje reiškiniai būtinumas, turėsime vadinamąjį statinį įvykių vaizdą, kurį moksle tyrinėja ir aprašo statiniai dėsniai.

Vadinasi, visų tikrovės reiškinų bei procesų suvedimas arba tik į būtinus, arba tik į atsitiktinius; arba atsitiktinumą apibūdinimas tik kaip mūsų žinių apie pasaulį netobulumo išdavą ir tuo pagrindu tvirtinimas, kad mokslas esąs atsitiktinumą priešas, nieko bendra neturi su moksliniu marksistiniu tikrovės procesų aiškinimu.

(Tarybinė Moteris)

ACCRA. — Apleidžia Gana Tarybų Sąjungos, Kinijos ir kitų šalių ekspertai, mokytojai ir kiti, kurie padėjo Ganai budavoti ekonomiką, mokslą ir kita.

Ivairenybės

Kiek Kas Suėda

Apie mažai valgančius liudyje įprasta sakyti: tai mažai valgo, knibteli kaip paukščiukas. Bet, ar toks palyginimas teisingas, — retai pagalvoja. Paukščiai, mintantieji grūdais, kaip kikkilai, daginiai, žvirbliai, per metus suėda 250 kartų tiek, kiek patys sveria. Dar daugiau suėda vabzdžiais mintantieji paukščiai: lakstingala, pečiālanda, kregždės — net 300 savo svoriu. Jei suaugęs, maždaug 70 kilogramų sveriantis žmogus tiek suvalgytų tai jo dienos maisto norma būtų 50-60 kilogramų.

Mažytis kirstukas, sverias 15-20 gramų, per dieną suėda 1,5—2 kartus daugiau, negu pats sveria, o per metus vidutiniškai apie 630 savo svorių.

Stambūs drambliai, sveriantys po 3,500—4,000 kilogramų, per dieną suėda 100 kilogramų šieno, daržovių o per metus maždaug 10 kartų tiek, kiek sveria.

Ruonjai per metus suėda 15-20 kartų daugiau, negu sveria. Tiek pat suėda ir banginiai. Labai mažai suėda smaugliai — per metus tik pusantro karto daugiau, negu patys sveria. Jeigu suaugusiam žmogui reikėtų maitintis pagal smauglišką dietą, tai jis turėtų pasitenkinti tik 285 gramais maisto per dieną.

Smauglys — milžiniška šiltųjų kraštų gyvatė — Boa constrictor.

("Mintis" 1965.)

Išskoplodavo DuBois Klubų Centralinę

SAN FRANCISCO. — Čia kažkas padėjo bomba W. E. B. DuBois Klubų Centro buveinėj. Padaryta daug žalos namui, bet niekas neužmuštas.

Si organizacija yra jaunimo organizacija, prie kurios priklauso pažangus jaunimas.

Šiomis dienomis prokuroras Katzenbach pareikalavo, kad ši organizacija užsiregistruotų kaip komunistinio fronto organizacija.

WINNPEG. — Praėjusią savaitę čia plėšikai labai gudriai pasigrobė aukso už beveik pusę milijono dolerių.

Kai orlaivis atgabeno auksą iš Red Lake, prie orlaivio pristatė kitos linijos trokas su dviem uniformuotais vyrais. Jie turėjo pergabenti auksą į kitą orlaivį. Pasirodė vėliau, kad tikras sunkvežimis pavėlavo.

WASHINGTON. — Federalė grand džiurė įkaltino septynis kukluksklanų viršininkus už nepristatytą kongresinei komisijai reikalaujamų slapty dokumentų.

Kaltinamųjų tarpe yra ir jų lyderis Robert M. Shelton.

WINNIPEGO ŽINIOS

Apie Lietuvių Klubą

Winnipegio lietuviai turi Klubą jau nuo 1938 metų. Jau daug turėjome susirinkimų ir visokių parengimų. Ir neturėjome jokių skandalų iki nebuvo dipukų. Labai nemalonu rašyti apie juos, bet verčia reikala.

Nereikia sakyti, kad visi dipukai yra vienodi. Yra ir labai sumanių, su kuriais galima rimtai pasikalbėti; kurie supranta, kas balta ir kas juoda. Bet yra tokių atžagareivių, smetonininkų, su kuriais negalima sugyventi visai.

Mes, senieji lietuviai, labai negerai padarėm, kad juos priėmėm klubo nariais. Tirėjome numatyti, nes matėm, ką jie daro Jungtinėse Valstijose. (Daužė svetainių langus, puldinėjo einančius į susirinkimus ir t. t. Toronte ukrainiškai jų draugai padėjo bombą ant svetainės lango. Galėjo užmušti daug žmonių.) Didžiausias bėdos mes turėjome su Kostu Strikaitiu. Jis kad striksi, tai striksi prieš komunistus, prieš Literatūros Draugiją ir knygas.

K. Strikaitis buvo Klubo sekretorium rodos tris metus. Oi, dievulėli, kokių jis nesamonių yra prirašęs į protokolų knyga: kas, kur ir kada asmeniškai kalbėjęs, vis įtempta į protokolų knyga.

Pirmiausia, kai pateko pro-

tokolų knyga į jo rankas, užsi puolė ant draugo M. Vidriko, būk jis suradęs, kad drg. Vidrikas yra apgavęs Klubą ant tiek tai dolerių. Gerai nepamenu, bet rodos netoli šimtinės. O, kad Strikaitis būtų toks teisingas, kaip draugas Vidrikas, ilgametis darbuotojas, tai būtų labai gerai. Draugas Vidrikas norėjo duoti į teismą už apšmeižimą, bet progresyviai žmonės nenori eiti į teismus, jeigu galima nuo jų atsakyti. Rodosi, kad Strikaitis atsiprašė draugą.

Praėjusiais metais ligi rugpiūčio mėnesio Strikaitis dar buvo sekretorium. Per keturis komiteto susirinkimus draugas K. Žentelis nepasirašė ant protokolų, nes visokių fantazijų buvo prirašyta. K. Žentelis, Klubo pirmininkas, senas klubietis, žino kur reikia pasirašyti, kur ne.

Komiteto nariai pradėjo kaltinti Strikaitį, kad jis nesamones rašo. Tada Strikaitis metė knyga ant stalo ir atsisakė nuo sekretoriaus. Jo vietą užėmė kitas dipukas, Noliūs, taip pat Strikaitio paskėjas. Daug mitingų turėjome, bet niekadoms mums nereikėjo samdyti policiją, bet dabar, tai reikia. Reikia mokėti iš Klubos izdo policijai.

Lapkričio 26 dieną, 1965 metais, valdyba susaukė visuotinę susirinkimą. Strikaitis jau

buvo pasitraukęs, bet jis gavo knyga iš naujo sekretoriaus ir prirašė pusšesto lapo "istorijos" vis apie literatūrą ir knygas, būk jos neturi čia būti, mat jam galvą skauda, kad jis negali jų sudegti. Winnipegas, mat, ne toks, kokia buvo Lietuva prie Smetonos. Tada tokie galėjo ir deginti.

Jau geras laikas atgal man papuolė į rankas Keleivis, kuriame buvo rašoma apie Strikaitį. Prie Smetonos Strikaitis buvęs seklys. Aš nežinojau, kas tai seklys, bet Keleivis paaiškino, kad tai šnipas, kuris šnipinėja ką nors.

Klubo nariai pradėjo nerimauti. Kai Strikaitis perskaitė savo ilgą "litaniją" iš pusšesto lapo, pasigirdo moteris, kuri davė įnešimą išmesti Strikaitį. Per balsavimą didelė didžiama balsų buvo paduota už išmetimą ir buvo išmestas ir bus, kol senieji gyvensime.

Nereikia sakyti, kad tik jis vienas toks. Yra dar pora kitų. Ateis diena, kada ir tie eis už durų.

Sausio 6 dieną atsibuvo Klubos narių metinis susirinkimas. Turėjome policmaną tvarkdary. Tai labai nemalonu, kad lietuviai negali apsieiti be policijos. Ir vis dėl šių "vauduotojų", kurie atsidūrė čia per Berlyną. Strikaitiui labai nepatinka, kad čia jau ne seklys, nėra tokios minkštos duonelės, kaip prie Smetonos buvo.

Draugė Steponavičienė atsiėmė Tėviškės Žiburius ir Nepriklausomą Lietuvą ir pradėjo skaityti Strikaitiui, kokius melus jis rašo tuose laikraščiuose. Tarp kitko, tuose liakraščiuose rašoma, kad Klubas esąs pasidalinęs į dvi dalis. Kas žin su kuom Strikaitis Klubą padalintų? Būtų labai gerai žinoti apie tai.

Draugė Samulaitienė labai gerai išrėžė jam, pareikšdama, kad nėra čia nei vieno asmens, kurio jis nebūtų apšmeižęs, išskyrus savo draugus, nors jis neturi jų daug.

Turiu pastebėti, kad nei vienas Strikaitio draugų nepateko į komitetą. Iš naujųjų įeina tik vienas, tai Jenčiukas, bet jis yra visai kitoks, negu "ponas" Strikaitis. Manau, kad šis komitetas bus daug metų, nes geri draugai įeina. Išrinkti sekami: Petras Lenis, pirmininkas; Tadas Juška, vicepirmininkas; M. Vidrikas, izdininkas; Petras Kumpauskas, raštininkas; Jenčiukas, protokolų raštininkas. Atsarginiais: Žentelis ir Radzevičius. Revizijos komisijon: Malinauskas, Moccus ir Zavackienė.

Dar kartą linkiu geriausios kloties šiam komitetui.

A. Diksonas

TORONTO. — Kanadoje per metus įvyksta 100,000 nelegalių abortų.

Daugelis jų baigiasi mirtimi. Vien Toronte būna apie 60 mirčių.

Šis tvirtas vyras dešinėje yra pasaulio imtynių čempionas Rimantas Bagdonas. Čempijono titulą jis iškovojo 1955 metais Helsinkyje.

V. Kravčenko Pasidarė Galą

Aną penktadienį nusižudė Viktoras Kravčenko, gyv. 14 E. 69th St., Manhattanne, New Yorke.

Kravčenko gyveno ne savo pavarde, o pakeista "Peter Martino" pavarde. Kadangi Kravčenko porijo policijai, būk boševikai jį norį užmušti, tai policija leido jam nešiotis revolverį. Na, ir tuo revolveriu šis "didvyris" ir nusišovė.

V. Kravčenko, sakoma, kadaise buvo Tarybinėje Armijoje kapitonu. Karo metu jis buvo prisiūstas į Niujorką daiktams supirkinėti delegacijoje. Būdamas Washingtone, Kravčenko gal atliko kokių piniginių šelmų, nežinome, kaip ten viskas buvo; užtenka to, kad 1944 metų balandžio 1 d. jis pareiškė viešai, jog liaujasi buvęs tarybinėje delegacijoje, jog pereina į "laisvąjį pasaulį", nes noris "laisvai gyventi". Ir prašė jį, kad JAV valdžia suteiktų jam teisę čia pasilik-

ti. Kur gi nesutiks! Na, ir Kravčenko apsigyveno čia kaip anti-tarybinių elementų didvyris. Jis, su talka visokių pašlemėkų, parašė net ir knyga "I Chose Freedom" (Aš Pasireнку Laisvę). Knyga, aišku, buvo pilna melų apie Tarybų Sąjungą, bet antitarybiniams sutvėrimams ji buvo literatūros šedevras. Kravčenko gavo nemažai pinigų už tai.

Na, ir taip jis čia kurį laiką gyveno, kol buvo Tarybų Sąjungos priešams naudingas. Pastaruoju laiku Kravčenko nebuvo jiems naudingas; nieko nauja jis negalėjo duoti. Dargi, sakoma, jis buvo apmautas finansiška.

Atskirtas nuo savo tautos, gimtosios šalies pasmerktas, kaip judošėlis, Amerikoje dorėsnų žmonių pajauktas, Kravčenko, matyt, ir nusitarė pasidaryti galą. Ir pasidarė!

Ns

LIETUVOS SPAUSDINIAI

"Liaudies Balso" raštinėje galima gauti Tarybų Lietuvoje išleidžiamų laikraščių ir žurnalų.

Dienraštis "TIESA"

Tris kartus į savaitę išleidžiamas "SPORTAS"

Du kart į savaitę išleidžiamas "LIETUVOS PIONIERIUS"

Savaitraštis "LITERATŪRA IR MENAS"

DVISAVAITINIS žurnalas "SVYTURYS"

Mėnesiniai žurnalai: "TARYBINĖ MOTERIS", "MOKSLAS IR GYVENIMAS" ir "MŪSŲ SODAI".

Laikraščių kainos po 5 c., o žurnalų po 25 c. egzempliorius.

Priimame užsakymus ir paštu. Prisiuntus mokėstį apmokame persiuntimą. Mažesnius užsakymus galite prisiųsti ir kanadiškais pašto ženklais.

Taipgi priimame ir naujas bei atnaujintas prenumeratas virš vardintų laikraščių ir žurnalų dėl 1965 metų.

Metinių prenumeratų kainos: "Tiesos" — \$5.00; "Sporto" — \$4.00; "Lietuvos Pionierius" — \$2.50; "Literatūra ir Menas" — \$2.00; "Svyturys" — \$4.50; "Mokslas ir Gyvenimas" — \$3.00; "Tarybinė Moteris" — \$2.00; "Mūsų Sodai" — \$4.00.

Pusmetinės prenumeratos turi būti užsisakytos ne vėliau kaip gegužio mėnesį, o metinės ne vėliau spalio mėnesį.

Užsakymus siųskite su Money orderiais adresu:

Liaudies Balsas, 160 Claremont St., Toronto 3, Ont. Canada.

Dėl Siuntinių į Tarybų Lietuvą

ir kitas Tarybų Sąjungos Respublikas

UKRAINSKA KNYHA

Priimam persiuntimui gatavai sudarytus siuntinius tik iš naujų drabužių, medžiagos, avalynės, maisto ir kitko.

Suteikia Patogiausį ir Greičiausį Patarnavimą. Muitas ir kitos persiuntimo išlaidos apmokamos per mūsų firmą ir gavėjui nieko nebereikia primokėti.

Ukrainska Knyha centras ir skyriai randasi:

TORONTE: — 962 Bloor St. W.

WINNIPEG: — 613 Selkirk Ave.

EDMONTONE: — 10803 — 95 St.

VANKUVERYJE: — 2643 E. Hastings St.

Toronto įstaigoje turime gerą pasirinkimą įvairių medžiagų, drabužių, avalynės bei odos dėl siuntinių.

Toronto įstaiga atdara kas dieną nuo 9 val. ryto iki 6 val. vakaro. Sekmadeniais ir pirmadieniais uždaryta. Rašant mums laiškus, prašome rašyti anglų kalba.

Centrinė raštinė

Ukrainska Knyha

962 BLOOR ST. W. — TORONTO 4, ONT.

Telefonas: LE. 4-7551

Liaudies Balsas

SAVAITINIS KANADOS LIETUVIŲ LAIKRASTIS
LEIDZIAMAS SPAUDOS DRAUGIJOS

Prenumeratos Kaina:

Kanadoj ir Didžiojoje Britanijoje metams \$4.00; pusel metų \$2.00
Visur kitur metams \$4.50; pusel metų \$2.25

LIAUDIES BALSAS

160 Claremont St., Toronto 3, Ont., Canada

Telefonas: EMpire 6-4358

VILKAS AVIES KAILYJE

Kaip Jungtinėse Valstijose, taip ir užsienyje, buvo manoma, kad dabartinis Jungtinių Valstijų viceprezidentas yra vienas iš liberališkiausių JAV demokratų. Visi labai apsiriko.

Sugrįžęs iš Pietų Vietnamo, H. Humphrey rikteliu kaip tikras karo žanagas. Girdi, jis niekad nesutiks, kad Pietų Vietnamo žmonėms būtų primesti "žmogžudžiai", supraskit, Pietų Vietnamo Tautinio Pasiluosavimo Fronto žmonės.

Jis taip suriko dėl to, kad senatorius Robert Kennedy pasiūlė, kad Jungtinės Valstijos pasisakytų už priėmimą į Pietų Vietnamo valdžią ir vietkongų, kurie, kaip žinia, valdo didesnę pusę Pietų Vietnamo. Norint karą baigti susitarimu, juk kitaip negalima, reikia sudaryti valdžią iš abiejų pusių. Bet viceprezidentas rėkia prieš tai akis išvertęs.

Kalbant apie "žmogžudystę", vietkongai kovoja gindami savo žemę. Ką gi amerikiečiai turi toje šalyje, esančioje už tūkstančių mylių nuo Jungtinių Valstijų? O jie tenai, dusina žmones dujomis. Laikraščiai kasdien rašo apie tai, kiek amerikiečiai nužudo vietnamiečių.

Senatorius Kennedys labai teisingai sako, kad reikia skaltis ir su vietkongais. Kitaip, jiems belieka tik arba pasiduoti besąlyginiai arba kariauti iki paskutinio kraujo lašo.

JŲ "DEMOKRATIJA"

Indonezijoje, armijai paėmus viršų, studentai, muzulmonai ir kiti "gelbėtojai pasaulio nuo komunizmo" sicutėjo kaip žvėrys. Jie degino namus, griovė klubus, žudė žmones. Sakoma, kad arti 100,000 tariamų komunistų buvo nužudyta per tas politines orgijas.

Dabar pranešimai sako, kad Ganoje studentai ir Nkrumos priešai griaua paminklus, degina knygas, masiniai be teismo grūda žmones į kalėjimus, stovyklas. Nauja valdžia uždraudė partijas, susirinkimus, prakalbas. Degindami tariamas komunistines knygas, studentai ir kiti šoka šokius apie lauzus, kaip darydavo naciai Vokietijoje.

Vargu Ganos žmonės turės ką gera iš tokių "laisvintojų". Kas vyksta Indonezijoje, Ganoje ir kitose šalyse, be abejonės, nieko nauja neparodo. Atsimenate, tas buvo ir mūsų pačių giminė Lietuvoje. Kai tik išslydo iš jų rankų galia, jie puolė gelbėti savo interesus su ginklu rankoje. Tą pergyvena dabar Afrikos ir kitų kontinentų šalys.

PARSIVĖŠ SAVO NUODUS

Jungtinės Valstijos prisipažino, kad dvi nuklinės bombos, kurios kartu su kitom dviem buvo pamestos virš Ispanijos dviem orlaiviams susikūlus, subyrėjo į dalis ir pribarstė radioaktyvių elementų. Tiesa, neįvyko dar nuklinė eksplozija, bet plutonijaus ir uranijaus elementų buvo pribarstyta geram plote. Dabar amerikiečiai skuta dirvas ir 1,500 kubinių jardų žemės turės parsivežti ir palaidoti kur nors namie.

Amerikiečių bomberiai su tokiais bombomis skraido po įvairias šalis, dažnai 24 valandas į parą. Ar teko girdėti kada nors, kad tokia galinga valstybė būtų tokion baimėn įpuolus?

Kada nors įvyks didesnė nelaimė. Sprogs nuklinė bomba ir pridarys kam nors labai daug žalos. Kas baisiausia, kad gali įvykti kokia klaida, kuri iššauktų nuklinę ugnį. Juk viskas paruošta, tik reikia paspausti mygtuką. Kas įvyktų, jeigu amerikiečiai pagalvotų, kad eksplodavo prieš bomba?

Valstybės, kurios įsileidžia amerikiečių orlaivius ir leidžia jiems skraidyti apsiginklavus nuklinėmis bombomis, kada nors susilauks tos nelaimės. Kada nors neišlaikys visi saugikliai.

WASHINGTON. — Mokslininkai sugavo Rentgeno spindulius iš labai tolimų žvaigždžių. Iš vieno spinduliai, skrieja šviesos greičiu, pasiekia Žemę per 700,000,000 šviesos metų, o iš kito per 35,000,000 metų.

Šioje nutrauktoje dešinėje su kamuoliu matote jauną talentingą Lietuvos krepšininką Modestą Paulauską. Jo pavardę dabar gerai žino daugelio kraštų krepšinio mėgėjai. Tarybų Sąjungos rinktinės sudėtyje jis žaidė Amerikoje, Brazilijoje, Urugvajuje. 1965 metais tapo Europos čempionu.

Kaip Sulaikyti Nuklinio Ginklavimosi Plitimą

S. KARPE

Šiuo tarpu Genevoje eilė valstybių svarsto klausimą, kaip pastoti kelią nuklinių ginklų plitimui po visą pasaulį. Šį klausimą plačiai diskutuoja valstybių lyderiai, spauda, televizija ir radijas.

Aną dieną įvyko tarptautinės diskusijos ant televizijos šiuo klausimu. Debatai Jungtinių Valstijų, Britanijos, Vakarų Vokietijos ir Francijos atstovai. Amerikiečių vardu kalbėjo senatorius Kennedys. Iš tų debatų aiškiai matyti, kad klausimas labai keblus. Net NATO sąjungininkai negali rasti bendros kalbos.

Ir ištikro. Jungtinės Valstijos, apsiginklavusios baisiais nukliniais ginklais, karščiausiai stoja už tai, kad būtų pastotas kelias nuklinių ginklų plitimui pasaulyje. Ne tik apsiginklavusios pačios, bet jos dar nori pavesti tuos ginklus NATO komandai, prie kurios priklauso visa eilė valstybių.

Aplamai, nuklinius ginklus turi JAV, Tarybų Sąjunga, Anglija, Francija ir Kinija. Tiesa, Kinija tik pradeda ginkluotis, bet ji jau žino, kaip pasigaminti. Ir štai, sakysim, jos nori, kad niekas kitas neturėtų tokių ginklų. Toms šalims, kurios neturi tokių ginklų, atrodo, kad JAV nori uždrausti tai kitoms, ką jos pačios turi ir dar vis daugina. Reikia atsiminti, kad JAV nesūlo, kad nuklinius ginklus turinčios šalys, pasirašius tokį sutartį, sunaikintų savo nuklinius ginklus. Ne. Jūs nesigaminkit, o mes pasiliksim savo dėl jūsų apsaugos. Tai labai juokinga.

Gal būtų daug praktiškiau, jeigu visos šitų ginklų neturin-

čios šalys susirinktų ir nutartų, kad nuklinių ginklų pasauliui nereikia. Jos pasirašytų pačios nesigaminti ir pareikalautų, kad turinčios tuos ginklus sunaikintų. Medžiagą galima būtų panaudoti taikiems reikalams. Tada išrodytų daug teisingiau.

Amerikiečiai nurodo, kad būtų daug sunkiau išvengti nuklinio karo, jeigu visos, kurios gali pasigaminti nuklinius ginklus, apsiginkluotų jais. Girdi, didžiosios jėgos geriau susikontroliuoja. Mažesnės, susipykusios, galėtų greičiau griebtis už šitų ginklų. Tas teisybė. Koks nors diktatorėlis veikiausiai greičiau netektų sveiko proto ir panaudotų nuklines bombas prieš savo priešą. Bet šis klausimas yra visai kitas reikalas. Jis neatsako į pagrindinį dalyką. Tai yra, jeigu didžiosios jėgos nenori savo ginklų sunaikinti, tai kokią teisę jos turi uždrausti kitoms?

Dar vienas dalykas. Daleiskime, kad Jungtinės Valstijos, Tarybų Sąjunga ir Britanija susitartų neduoti tų ginklų kitoms šalims. Francija nepasirašė po bandymų uždraudimo sutartimi. Ji nesirašytų ir po šia sutartimi. Kinija pasmerkė bandymų sutartį. Nereikia nei abejoti, kad ji nepasirašytų po šia sutartimi.

Kaip nežiūrėsime, kelias labai nelygus. Jeigu nuklinių ginklų neturinčios šalys nesims iniciatyvos sulaikymui nuklinio ginklavimosi, tai turinčioms bus neįmanoma praveisti tokį tarimą gyvenimam, jeigu jos pačios nesutiks nusi-ginkluoti, panaikinti nuklinius ginklus.

Nuklinės Bombos ir Jungtinės Valstijos

W. D. Pope iš Waterloo, Ont., rašo Globe and Mail:

Savo naujai išleistoje knygoje, Waging Peace, 1956-1960, buvęs prezidentas Dwight D. Eisenhower iškelia, kaip 1958 metais jis ir jo valstybės sekretorius John Foster Dulles "vedė taiką" planuodami nuklinį užpuolimą ant Kinijos.

Šis iškėlimas yra ypatingai įdomus todėl, kad planai atrodo daug nepasikeitę, neigi apskaičiavimai. Spaudos konferencijoje pastaruoju metu, generolas prisipažino, prie ko nebūtų prisipažinę nei jis, nei jo pasiuntiniai būdami valdžioje: "Niekad man neatėjo į galvą, kad Jungtinės Valstijos nenaudotų atominį ginklų, jeigu jie geriausiai patarnautų šalies interesams".

Specifiškai Eisenhower ir Dulles planavo naudoti atominis ginklus prieš Kiniją, kad sulaikytų ją nuo įsiveržimo į pakraščio salas Matsu ir Quemoy, kurias laiko Čiang Kai-šeko administracija su Septintosios Flotilos "protekcija". Ypatingai daug pasako sekanti tuomet buvusio prezidento ir valstybės sekretoriaus konsideracija: "Memo pridėjo, kad nors būtų populiarus pasipiktinimas Jungtinėmis Valstijomis didžiojo pasaulio, veikiausiai netrukutų ilgai, jeigu bombos būtų eksploduotos ore taip, kad nebūtų 'didelio' išpuolimo ar daugelio žmoniškų aukų".

Nuo to laiko, kai tas figūravo JAV politikos planavime 1958 metais, Amerikos nedraugiškumas linkui Kinijos labai padidėjo. "Leopordas niekad nekeičia savo kailio".

Pirma, negu tokia sutartis galėtų būti pasirašyta, reiktų išspręsti, kaip ir kokiū būdu turinčios gali užtikrinti saugumą neturinčioms. Pavyzdžiui, Vakarų Vokietija norės žinoti, kas jos saugumą užtikrins, jeigu jai nebus leista turėti tokius ginklus. Taip ir kitos.

Kadangi dabar veikia taip sakant du blokai, tai JAV turėtų užtikrinti saugumą savo sąjungininkams, o Tarybų Sąjunga savo, Kinija — savo. Pasaulis būtų padalintas į kelis blokus. Įsitampimas tarp didžiųjų jėgų pakiltų kiekvienu atsitikimu, kai tik jų globojamos šalys susipeštų.

Daug daugiau naudotų būtų, jeigu taip sakant rytai ir vakarai pasirašytų nepuolimo sutartį, susitartų nesikišti į kitų šalių vidujinius konfliktus, įsitampimas atšlingtų, ginklavimasis sumažėtų, nuklinės bombos pasidarytų nereikalingos. Ne bombos kelia karo pavojų, bet įvairūs susikirtimai. Kai jie sumažės, tai ir bombų reikalas atpuls.

Libert
Toronto
ko apie

"Pagr
Jungtinė
Vietnam
steigti d
name a
komuniz
vyriausy

"Jos
— nelei
Pietryči
prietilti
būtų ga
Kinijos,
Taigi,
nas visi
met jis
prieš Si
siją", u
vė.

Jam
bazės.

Rapo
prezides
davė se
dentui

Daba
Ginijos

Tai b
tartį, p
tais.
Reišl
liko be
Gene
ris pas
rium,
nors ja
versti.

Mun
stovėjt
sigaud
šalyse.

Kod
ni per
yra ge

Gal
gu me
tokioj
tañija
kitiem
jo.

Kol
skurd:

Osh
unijos
rėjo k
do gr
užblo
tingui

Gin
si į M
Jie
tarpe
žmoni

Hit
je pir
užpuc
Pasku
Ger

atsim
venim
gu nu
muni
prieš

os ir
rijos

š Waterloo,
nd Mail:
stoj knygoj,
56-1960, bu-
wight D. Ei-
kaip 1958
lstybės sek-
oster Dulles
nodami nuk-
Kinijos.

ra ypatingai
planai atro-
tė, neigi ap-
udos konfe-
u metu, ge-
prie ko ne-
di jis, nei jo
ni valdžioje:
tėjo į galvą,
stijos nenau-
ch, jeigu jie
utų šalies in-

is en hower
naudoti ato-
prieš Kiniją,
nūo įsiverži-
las Matsu ir
laiko Čiang
stracija su
os "protekti-
g pasako se-
vusių presi-
ės sekreto-
ja: "Memo
būtų popu-
nas Jungtinė-
džiūmoj pa-
nėtruktų il-
būtų eksplo-
kad nebūtų
ar daugelio

tas figūras
s planavime
ikos nedrau-
Kinijos labai
rdas niekad
lo".

kia sutartis
šyta, reiktu
koku būdu
krinti saugu-
Pavyzdžiui,
norės žinoti,
žtikrins, jei-
ta turėti to-
ir kitos.
veikia taip
tai JAV tu-
ugumą savo
Tarybų Są-
savo. Pa-
intas į kelis
mas tarp di-
tų kiekvienu
jų globoja-
tų.

audos būtų,
rytai ir va-
epuolimo su-
sikišti į kitų
onfliktus, įsi-
ų, ginklavi-
uklinės bom-
ereikalingos.
karo pavojų,
rtimai. Kai
bombų rei-

Pastabos

Liberalų didlapis Toronte, Toronto Daily Star, štai ką sako apie karą Vietname:

"Pagrindinė priežastis, kodėl Jungtinės Valstijos kariauja Vietname, yra ne tai, kad įsteigti demokratiją Pietų Vietname ar net sulaukyti plitimą komunizmo kaip doktrinos ar vyriausybės formos.

"Jos nori 'sulaikyti' Kiniją — neleisti Kinijos ekspansijai Pietryčių Azijoje ir išlaikyti prietiltą Azijos žemę, iš kur būtų galima pulti tiesiai ant Kinijos, jeigu būtų reikalas".

Taigi, prezidentas Johnsonas visiems akis dumia, kuomet jis sako, kad jis kariauja prieš šiaurės Vietnamo "agresiją", už Pietų Vietnamo laisvę.

Jam reikia tenai militarinės bazės.

Raportai sako, kad Ginėjos prezidentas Sekou Toure atidavė savo vietą Ganos prezidentui Kwame Nkrumai.

Dabar Nkruma esąs abiejų, Ginėjos ir Ganos prezidentas.

Tai buvo padaryta pagal sutartį, padaryta dar 1959 metais.

Reiškia, Nkruma visgi nepalikto be vietos.

Generolas Joseph Ankra, kuris pasisiekė Ganos diktatorium, turės dar daug bėdų, nors jam pavyko Nkrumą nuversti.

Mums, gyvenant gerai nusistovėjusioje šaly, yra sunku susigaudyti, kas dedasi tolimose šalyse.

Kodėl ten vyksta tokie dažni perversmai, kurie vadovai yra geresni, sunku pasakyti.

Gal bus geriau suprasti, jeigu mes prisiminsime, kad ir tokioje pastovioje šaly, kaip Britanija, buvo laikai, kai vieni kitiems valdonai galvas kapojo.

Kolonistai paliko betvarkę, skurdą ir daug kitų blogybių.

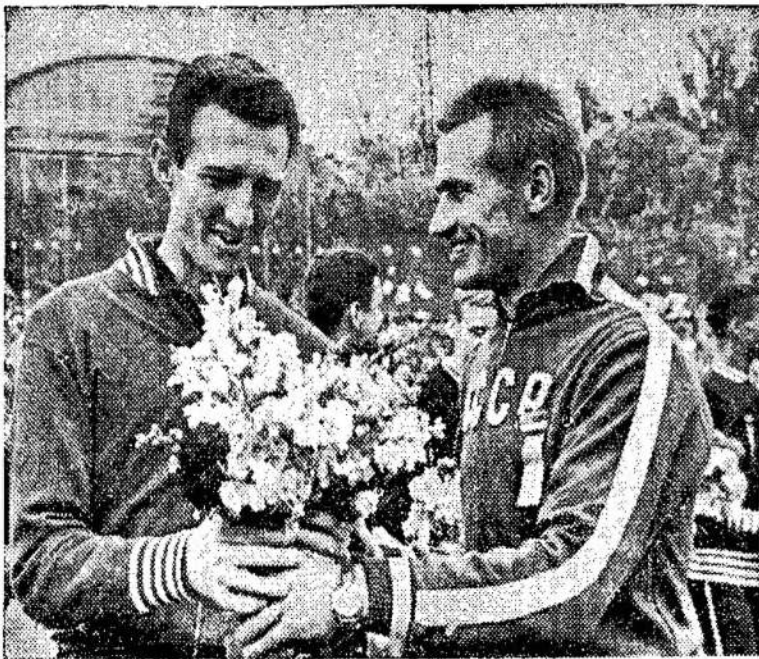
Oshawoje buvo išsinuomavę unijos salę komunistai, kur turėjo kalbėti Tim Buck. Atsirado grupė unijos narių, kurie užblokavo duris ir neleido mitingui įvykti.

Girdi, tegul Tim Buck nešasi į Maskvą.

Jie parodė, kad ir unijistų tarpe yra labai suklaidintų žmonių.

Hitlerio padaužos Vokietijoje pirmiausia pradėjo tokius užpuolimus ant komunistų. Paskui sekė kiti.

Geriems unijistams reiktu atsiminti, kad nežinia koks gyvenimas būtų ir Kanadoje, jeigu nebūtų žuvę milijonai komunistų, ypač rusų, kovodami prieš nacius, fašistus ir kitus

Gėlės ir šypsenos — geras ženklas dviejų tautų santykiuose. Įžymus Lietuvos bėgikas Kęstutis Orientas iš Vilniaus ir 10,000 metrų bėgimo varžybų nugalėtojas Tokio Olimpijados amerikietis Siulis (kairėj) po mačo išsiskyrė gerais draugais.

Ką Kiti Rašo

Advokatai sako: JAV karas Vietname nelegalus

Nemaža įžymių Jungtinių Valstijų advokatų grupė paruošė "Teisių memorandumą", kuris sudaro net 26 puslapius. Šis memorandumas buvo išsiuntinėtis 178,000 amerikiečių advokatų, teisių profesorių ir teisių mokyklų viršininkų. Senatoriai Morse ir Grueningas įtraukė šį istorinį dokumentą į kongresinių rekordų knygą.

"Teisių memorandumas" nusako, kad vyriausybės žmonės ir piliečiai abelnai turėtų "atsargiai apsvarstyti" memorandum išskeltus faktus ir į tai rimtai reaguoti. O memorandum išskeltieji faktai duria tiesiog kiekvienam į akį, kad Jungtinių Valstijų vyriausybės vedamas Vietname karas yra visai nelegalus.

Teisių eksperei, išnagrinėję visą Vietnamo klausimą, priėjo išvados, kad Amerikos įsikisimas į vidujinius Vietnamo reikalus paneigia JAV Konstituciją ir Jungtinių Tautų čarterį, kuris nusako, kad Jungtinių Tautų nariai, be Jungtinių Tautų Saugumo tarybos autorizavimo (leidimo), neturi teisės kištis į bet kurios kitos valstybės vidujinius reikalus, tuo labiau ginkluotus užpuolimus daryti. Taipgi JAV Konstitucija neleidžia prezidentui skelbti kuriai nors valstybei karą be Kongreso autorizavimo.

Memorandumas perduotas senatiniam užsienių santykių komitetui apsvarstyti ir sena-

demokratijos ir laisvės priešus.

Jei naciai ir fašistai būtų laimėję, pasaulis šiandien būtų visai kitoks.

J. Y.

tui perduoti. Memorandumas reikalauja visapusio tyrinėjimo, pilno apklausinėjimo, visuomenės supažindinimo su visais faktais.

— J. Gasiūnas

Už taiką, sugyvenimą

Nacionalė Bažnyčių (protestantų) taryba savo sąskriody St. Louis, Mo., mieste nutarė raginti JAV:

Neleisti plėsti branduolinių ginklų.

Priimti Kiniją į SNO.

Dėti pastangas baigimui karo Vietname.

Reakcininkai kaltina aukštus tos tarybos dvasininkus esant komunistais. Žinoma, tai absurdas.

Prancūzijos De Golis sako, vakarinė Europa nereikalinga JAV apsaugos. Ji pati gali derinti savo santykius su Tarybų Sąjunga. Karo pavojaus iš TSRS pusės nėra. TSRS stoji už taikų sambuvį.

Jei bus kokis karo pavojus, tai iš Vakarinės Vokietijos pusės. Revanšistai nepaiso ir pačių savo pragaišties.

— V. Andrušis

Kuo rimasi gerovė

"Mūsų gerovė remiasi karu", sako "Long Island Press" kolumnistas Robert M. Hutchins.

Tai baisūs ir kruvimi teisingi žodžiai.

Kaip tai galėjo atsitikti? Hutchins sako, kad "mes visi esame kalti".

Jis nebūtų kapitalistinio dienraščio kolumnistas, jeigu kaltintų kapitalistus ir vyriausybę.

Mes, girdi, visi "kalti, kad leidomės praturtėti kasmet išleisdami 65 bilijonus dolerių "apsigynimui". Rezultatas toks, kad šiandien kiekviena amerikinė šeima surišta su ka-

ru. Netgi mūsų bažnyčios ir kolegijos remiasi "gerove", o ta "gerovė" remiasi, dabartinėmis išlaidomis".

Tik tuo juk tegalima išaiškinti ir mūsų didžiųjų unijų vadovybės pasisakymą už John sono politiką ir už tęsimą karo Vietname. Ji bijo, kad su karo nutraukimu pakiltų nedarbas. Kapitalistai bijo, kad, bent laikinai, sumažėtų jų pelnas. Biznieriai bijo, kad jiems bus nupultų...

— A. Bimba

lanuota ekonomija

Tarybų Sąjungoje — o tai ir Lietuvoje — ką tik užbaigtas septynmečio planas.

Kas prieš septynerius metus lankėsi Lietuvoje ir pakartoto vizitą 1965 metais — neatpažino Lietuvikės.

O štai vėl, kaip kablegrama praneša mūsų bendradarbis Vaivutskas, naujo penkmečio plano projektas.

Ką turistai pamatys Lietuvoje 1970 metais? Daugiau įmonių, daugiau fabriky, daugiau mokyklų, aplamai — šviesesnį gyvenimą.

Tas, mielieji, ten vadinama planuota ekonomika.

Viskas ko reikia, kad pasaulyje viešpatautų taika, o pasisekimas užtikrintas.

— L. Jonūkas

Daina apie auto-da-fė

Aną dieną mes "Laisvėje" minėjome, kad Čikagos marijonų laikraštis "Draugas" — "veiksnių" organas — vieną savo numerį ant laužo supleskino.

Sudegino dėl to, kad redaktorius, be cenzoriaus žinios, išspausdino J. Šoliūno straipsnį, tas straipsnis šaižiai pajuokė visokius "veiksnių" "žygius", kuriais jie žmones juokina.

Supleskino — gerai, supleskino. Bet ten pat, gal būt prie laužo pasišildęs, kažkoks iclius (ar iclė) Erškėtrožė ima ir lietuvišką inkvizitorišką auto-da-fė jamžina š. m. vasario 17 d. Brooklyno "Vienybėje". Ir taip mandriai jis visa tai apdainuoja, kad būtina norisi nors tris posmelius paduoti ir mūsų skaitytojui:

Nuo "Draugo" šalies,
Marijonų pilies
Padangėmis raitosi dūmai,
Kyla laužo liepsna
Lyg ugnies karūna!
Kas dega?

Ar marijonų rūmai?

Tai "Draugo" kieme
Su erezijos dėme
(Pagal pavėluotą cenzūrą)
Ant laužo sukraus
Ir nuneš lig' dangaus
"Mokslą, Meną
ir Literatūrą..."

Spaudą degino piktai
Inkvizitorijų šimtai,
Ją degino Hitlerio drakonalai,
O dabar ugnim juodai
Išdegti nauji vardai:
Čikagos lietuviai marijonai!

ŠYPSENOS

Skundas pagriestas

Žmogus atėjo į pašta ir pasiskundė, kad jis gaunąs grumojančius laiškus.

"Ar tu negalėtum pasakyti, ką tu įtari tu laiškų siuntinėjime?" paklausė pašto inspektorius.

"Labai lengvai. Taksų departamentas".

Jis labai teisingas

Moteris teiravosi pas gydytojo raštininkę, ar galima patikėti gydytoju.

"O, jis labai teisingas. Jeigu nėra reikalo, jis niekad nedaro operacijos".

"O ką jis žino, kad reikia daryti operaciją?"

"Kai pinigų jam trūksta, jis žino, kad turės daryti operaciją".

Dar ne, bet...

Jaunas darbininkas pasisiūlė į pieninės troko vairuotoją.

"Ar jūs vedęs?" užklausė pieninės vedėjas.

"Dar ne. Bet aš galiu priimti užsakymus, jeigu jūs turite tą mintyje".

Geras reiškinys

"Tikėsi ar ne, bet mums nebereiks keltis į geresnius, brangesnius apartamentus", tarė vyras žmonai, kuri vis reikalavo keltis į geresnį distriktą.

"Ką tu turi mintyje?"

"Savininkas pakėlė nuomą už apartamentą. Reiškia, mes mokėsime tiek pat, kiek ir geresniuose distriktuose".

Sveikindamas Erškėtrožę už drąsą, kartu matau reikalo ir patarti: pasisaugokite, nes marijonai kerštingi, o "veiksnių" nagai ilgi ir aštrūs!

— R. Mizara

Didžiulis radioteleskopas

Charkovo srityje statomas "T" raidės formos didžiulis radioteleskopas. Jis užims didesnę kaip 100 ha teritoriją. Kiekvienas teleskopo "petys" — 900 m ilgio. Įrengimas skirtas darbiui mažiausiai ištirtame dekametrinių bangų diapazone. O šios bangos kaip tik teikia informaciją apie užgesusias žvaigždes, tarpgalaktinę aplinką, jos gali papasakoti apie Jupiterio ir Saturno nešiluminį spinduliavimą, duoti naujų duomenų apie Saulės vainiką.

Radioteleskopas sudarytas iš 2,040 antenų - vibratorių, lygiaverčių 350 m skersmens metaliniam veidrodžiui. Pagaminti tokį didelį veidrodį labai sudėtinga. Naujasis įrengimas galės priimti spinduliavimus iš 30-40 mlrd. šviesmečių nuotolio.

Montrealo žinios

Paskutinis Užkvietimas

Pakartotinai primenu ir kartu rengėjų vardu nuoširdžiai kviečiu visus, o ypačingai moteris, atsilankyti į parengimą **Tarpautinę Moters Dieną** — Kovo Aštuntąją, kuri įvyks šį šeštadienį, t. y. Kovo-March 12 d. Ukrainų Kultūros Name — 6546 St. Lawrence St.

Bus meninė programa, kalbėtoja, kuri apibūdins paminėjimo reikšmę ir moterų veiklą taikos judėjime ir visuomeniniame gyvenime.

Pradžią 8 v. v.

Mirė Tautietis

Vasario 26 d. po sunkios ligos, sulaukęs 74 metų amžiaus, mirė senas šios kolonijos tautietis Jonas Motūzas. Paliko žmoną Annie Venskiūtę, dukrą Bertą Laurynaitienę ir sūnų Juozą, abu vedusius, gimines J. Venskus ir kitus pažįstamus.

Ištiko Nelaimė, Serga

M. Milerienė puldama susilaužė koją. Gydos namie.

O. Brundzienės sveikata sušlubavo. Gydytojas įsakė imti gerą poilsį.

K. Čekaitis ir B. Yarmolinskas persirgo sunkiai šiuo laiku siaučiančia Flue liga.

Išvykusi

Irena Gudaitė išvykusi į Šveicariją.

Priešvedybinė Partija

Vasario 26 d. buvo suruošta priešvedybinė staigmena dėl Dianos Venskiūtės, kuri ruošiasi susituokti su kitataučiu vaikinui. Kada vestuvės įvyks neteko sužinoti.

Padėka

Visiems, kurie, mirus mano broliukui Jonui Kisieliui T. Lietuvoje, išreiškėte man užuojautą per spaudą, atvirukais ir asmeniškai, esu labai dėkinga. Jūsų užjautimas man daug padėjo pergyventi šį labai liūdną momentą. Visiems pasilikite dėkinga.

Julija Tomasonienė

MONTREAL. — Įvykus eksplozijai chemikalų įmonėj St. Henri distrikte, 200 žmonių liko benamiais.

Iš įmonės gaisras persimetė į gyvenamus namus ir sunaikino juos.

KVEBEKAS. — Provincialė Civilinių Tarnautojų Sąjunga praneša, kad ji gali išeiti į streiką kovo 25 dieną. Sąjungai priklauso 21,000 tarnautojų.

Unija tarėsi su vyriausybe atstovais išstius 6 mėnesius, bet negalėjo susitarti.

Lidija Ruzgytė — bėgikė, pasaulio kurčių-nebylių olimpiados čempionė, pasaulio ir TSRS rekordininkė.

Keistos Tradicijos

Sicilijoje, Italijoje, veikia keista tradicija, palaikoma net įstatymais. Pavyzdžiui, jei mergina patinka vaikinui, bet nesutinka tekėti už jo, tai jis gali pasigrobtį ją, išžaginti ir tokiu būdu priversti ją tekėti už jo. Jei mergina išteka, tai visi kaltinimai vaikinui panaikinami.

Bet jeigi mergina vis vien atsisako tekėti, tai kaltininkas baudžiamas ir už kidnapinimą ir už išžaginimą. O mergina būna pasmerkta: niekas nebepatiki ją vesti.

Tik pastaruoju metu štai kaip atsitiko:

Tūlas Filippo Melodia, 25 metų vyras, turtoolio sūnus, draugavosi su Franca Viola. Mergina surado, kad ji nemylėjo ir atsisakė tekėti. Vieną dieną, tėvui išvykus į darbą, vaikinai su 14 pagalbininkų atvyko dviem automašinomis, pasigrobė merginą ir išsivežė. Po 8 dienų policija surado vietą, kur tie vyrai laikė merginą ir suėmė visus.

Nors mergina išžaginta ir pagal papročius įstatymus

turėtų tekėti už Melodios, bet ji atsisako. Nepaisant, kad ji bus žmonių pasmerkta. Tas verčia autoritetus bausti tuos vagišius. Melodia gali būti nubaiestas iki 10 metų kalėjimo, jeigu mergina nesutiks apsivesti su juomi.

Nesijoukit

Globe and Mail, Toronto didlapis, rašo:

Vargšai tie Italijos parukų gamintojai. Ibtisas savaites jie galvas suko po JAV nutarimo uždrausti importą parukų (wigs), jeigu nebus sertifikuoti, iš kur jie paeina.

Būdamas labai uolus laisvės gynėjas, Washingtonas surado, kad daugelis Amerikos leidžių puošiasi europiškais parukais, pagamintais iš azijatiškų kasų. Ir nors šie juodi plaukai buvo nubaltinti ir nudažyti visokiomis spalvomis, daugumai jų originaliai buvo raudoni — tai yra, iš Kinijos.

Kai kam tas gali atrodyti plaukų skaldymu. Bet Jungtinės Valstijos yra nusistačiusios, kad kiniečių kasos nepapildytų Kinijos izdo.

Kad užgerinus amerikiečius, Italijos parukų gamintojai pareikalavo, kad vyriausybė uždraustų importą žmogiškų plaukų iš Kinijos. Galima sutiikti, kad laboratorijos gali atskirti occidentalius plaukus nuo orientalių, bet italai neturi tokių priemonių. Prie to, kaip galima pasakyti, azijatiškos garbanos yra komunistinės ar demokratiškos? Net ir plaukų garbanuotojai negali pasakyti.

BRUSSELIS. — Paul William Segers negalėjo sudaryti Belgijos vyriausybės. Jis yra krikščionis demokratas.

Koalicinė vyriausybė iš krikščionių demokratų ir socialistų sugriuvo prieš tris savaites.

Gelžkelių Likimas

Savo laiku gelžkeliai buvo pagrindinė susisiekimo ir pervežimo priemonė. Dažnai būdavo sunku gauti vietą atsisėsti. (Kaip dabar yra autobusuose Toronte ir kituose didmiesčiuose.) Bet padėtis labai pasikeitė.

Aną dieną Canadian Pacific Railway prezidentas N. R. Crump pareiškė, kad jis nemato ateities daugumai keleivinių traukinių. Nuo 1958 metų iki 1965 metų jo kompanija turėjusi \$261,800,000 nuostolių ant keleivinių traukinių.

Kodėl taip yra? Priežastis labai aiški. Traukiniams, kaip keleiviniams, taip ir prekiniam, atsirado daug konkurentų. Automobilai, orlaiviai, autobusai atėmė labai daug biznio iš keleivinių traukinių. Iš prekių traukinių daug biznio atėmė sunkvežimiai.

Be abejonės, sunkvežimiai arba trokai negali pakeisti prekių traukinių, ypač ilgesniais keliais. Pavyzdžiui, kviečius gabenti reikia traukinių. Reikia traukinių ir kitiems didesniems pervežimams, kaip anglies ir šiaip didesnių gaminių, pavyzdžiui, mašinerijos. Bet keleivinius traukinius, tai labai konkuruoja orlaiviai, autobusai, automobilai.

Keleiviniai traukiniai gali siekti tiek geriau laikytis ant linijų, kurios eina skersai Kanados. Tokias ilgas keliones atlikti autobusais ir automobiliais daug sunkiau. Bet daugelis važiuoja orlaiviais ir net autobusais. Trumpesnes keliones atlieka automobiliais. Su automobiliu nėra problemos nuvažiuoti į kitą miestą. Kur nori, ten važinėji.

TORONTO. — Universiteto sociologė Nancy Loach sako, kad daugelis ateivių keičia savo pavardes, kad išvengus diskriminacijos.

DOVANŲ SIUNTINIAI Į TARYBŲ SAJUNGĄ IR KITUS TARYBINIUS KRASTUS

Su malnūmu pranešame, kad PAGERINOME MAISTO, TEKSTILĖS ir VAISTŲ bei kitų dalykų persiuntimą

Prašykite mūsų naujo kainoraščio ir informacijų pas

Montrealo Atstovą

Mr. Manfred Kory

Mūsų kainos žemiausios Kanadoje ir JAV.

JŪS GALITE PILNAI pasitikėti Kanados didžiausia ir labiausiai prityrusia dovanų siuntinių persiuntimo firma

International Gift Parcel Service

1126 SHERBROOKE ST. W. — Tel.: VI. 4-4860

Montreal 2, P. Q., Canada

WINDSOR

DRY CLEANERS & DYERS CO. LTD.

Valome visokius drabužius, gardinas, blankietus, lovų uždangalus, karpetus, chesterfieldus ir bilė ką, kas tik yra Jūsų namuose.

Windsor yra viena iš vėliausių ir moderniškiausių Dry Cleaning šapų Montreale. Turime naujai įrengtą moderniškiausią STORAGE. Greitas patarnavimas. 20 metų patyrimas garantuoja darbą.

Savininkai:

A. Keršys, P. Petrusis, P. Keršulis, A. Greibus
1205 CHURCH AVE. P.O. 8-6679
VERDUN, QUE.

Don Messer's Jubilee programos ant televizijos vyriausis dalyviai: Don Messer, Catherines McKinnon, Charlie Chamberlain ir Marg Osburne.

Remo diana kad ir būvę nežinot tikriau lengvai kas jus

Kai medžio priėjęs mar p ji sekė pagavo džiaug kokios mi, juo rėjo, ir akių ž pelėdo leido s pat va visada buvo atidus, taip g susido jeigu atsisp mas. E gėsi ar vii buvo n

Stai per ko Delma Ralfas rytoj — I

kė ji, žirgo.

lyvau Por išsisu norin bet ji Ralfa gėsi mona vų bū rėmė apma rų pe jis nu da.

medž. — jū: su pa bai n siu le limin

argal Ji

Remo kad gavo, mona ti, ne ar ne Pasik do je

Likimas

gelžkeliai buvo susiekimo ir peronė. Dažnai būdanti vietą atsisėsti. Yra autobusuose situose didmiespadėtis labai pa-

Canadian Pacific zidentas N. R. škė, kad jis ne daugumai keleivių. Nuo 1958 metų jo kompani-261,800,000 nuveivinių traukinių yra? Priežastis raukšnimams, kaip taip ir prekido daug konkubiliai, orlaiviai, emė labai daug vinių traukinių. ukinių daug biz-kevežimiai.

sunkvežimiai gali pakeisti preypač ilgesniais džiūni, kviečius traukinių. Reikiems didesnamams, kaip angdesnių gaminių, ašinerijos. Bet ukinius. tai la- orlaiviai, auto-

traukiniai gali laikytis ant lias skersai Kanas keliones ats ir automobi-iau. Bet daugeiviais ir net au-pesnes keliones biliais. Su au-problemos nu-miestą. Kur no-

Universiteto Loach sako, ivių keičia sa- išvengus dis-

ZORŽ SAND

Vertė P. Klimas

INDIANA

A p s a k a

(Tąsa)

Remonas buvo iškalbus; Indiana taip norėjo juo tikėti, kad ir pusės to iškalbumo būtų buvę per daug. Prancūzės, jūs nežinote, kas yra kreolė; jūs tikriausiai nebūtumėt taip lengvai įtikinantis, nes ne bet kas jus apmulkins ar prigaus!

Kai seras Ralfas sugrįžo iš medžioklės ir, kaip paprastai, priėjęs patikrino ponios Delmar pulsą, Remonas, atidžiai jį sekdamas, romiame jo veide pagavo lyg nuostabą, lyg džiaugsmą. Paskui, nežinau, kokios slaptos minties veikiami, juodu viens į antrą pasižiūrėjo, ir nuo sero Ralfo šviesių akių žvilgsnio, idėmas kaip pelėdos, Remonas nenorom nuleido savo juodas akis. Ir iki pat vakaro baronetas, šiaip jau visada paviršutiniškai ramus, buvo poniai Delmar kažkoks atidus, kažkaip ypatingai, jei taip galima būtų pasakyti, ja susidomėjęs ar susirūpinęs, jeigu aplamai jo veide galėjo atsispindėti koks nors jausmas. Bet Remonas veltui stengėsi suvokti, ar būta baimės, ar vilties jo mintyse. Ralfas buvo neperprantamas.

Staiga Remonas, stovėdamas per kelis žingsnius už ponios Delmar fotelio, išgirdo, kaip Ralfas jai pusbalsiu tarė:

— Tau, pussesere, būtų gera rytoj pajodinėti.

— Betgi jūs žinote, — atsakė ji, — kad aš dabar neturiu žirgo.

— Mes tau rasime. Nori dalyvauti mūsų medžioklėje?

Ponia Delmar ieškojo, kaip išsisukti. Remonas suprato ją norint vėčiau pasilikti su juo, bet jis taip pat pastebėjo, kad Ralfas kažkaip įtariamai stengėsi jai sukliudyti. Tada Remonas, palikęs savo pašnekovų būrelį, priėjo prie jos ir parėmė sero Ralfo pasiūlymą. Jį apmaudas paėmė prieš tą įkyrų ponios Delmar globėją, ir jis nutarė pakankinti jo pavydą.

— Jei jūs sutiksite vykti į medžioklę, — tarė jis Indianai, — jūs padrąsinsite ir mane jūsų pavyzdžiu pasekti. Aš nelabai mėgstu medžioklę; bet būsiu laimingas, tapęs jūsų arklinių...

— Jei taip, aš vyksiu, — neapgalvotai atsakė Indiana.

Ji reikšmingai susižavė su Remonu, bet tą akimirksnį, kad ir trumputėlį, Ralfas pagavo, ir per visą vakarą Remonas negalėjo nei prakalbinti, nei pažiūrėti į ją, nesekant ar nesiklausant ponui Braunui. Pasibaurėjimo ir beveik pavydo jausmas apėmė Remoną.

Kokia teise tas pusbroliis, namų draugas, dedasi jo mylimos moters auklėtoju? Jis dievažijosi, kad seras Ralfas pasigailės, ir ieškojo progos jam įerzinti, nesukompromituojant ponios Delmar. Bet tai buvo neįmanoma. Seras Ralfas, kaip šeimnininkas, buvo toks rimtas ir orus, kad nesiėdavė nei pašiepiamas, nei užgaunamas.

Kitą rytą, dar nesutrimtaus, į Remono kambarį iškilmingu veidu įžengė šeimnininkas. Jis visas buvo dar stangesnis, negu paprastai; Remono širdis ėmė smarkiau plakti: jis troško ir nekan triai laukė išsūkiu. Bet šeimnininkas atėjo tik dėl arklio, kuriuo Remonas atėjo į Belrivą ir kurį sakėsi ketinas parduoti. Per penkias minutes juodu susiderėjo: seras Ralfas visai nesiginčijo dėl kainos ir, ištraukęs iš kišenės ritinį auksinių, kiek židinio atbrailos atskaitė, kiek reikia, su kažkokiu keistu šaltakraujiskumu, visai nekreipdamas dėmesio į Remono pastabas dėl tokio skubaus atsiesimo. Pakilęs išeiti, jis dar sugrįžo ir tarė:

— Pone, arklis nuo šios dienos man priklauso!

Remonas suvokė jį norėjus sukliudyti jam dalyvauti medžioklėje ir gana aštriai pareiškė, kad pėsčias nesiruošias vykti.

— Pone, — atsakė seras Ralfas kiek iš aukšto, — aš gerai žinau svetingumo taisykles...

Ir išėjo.

Nusileidęs laiptais, Remonas pamatė amazone apsitaisiusią poniją Delmar, linksmai žaidžiančią su Ofelija, kuri draskė batistinę jos skarytę. Jos skruostai buvo atgavę skauštumą, akys žibėjo jau seniai prarastu blizgesiu. Ji vėl atrodė graži; juodos garbanos skleidės iš po kepuraitės, ir ta šukuosena jai labai tiko; gelumbinė sukni, nuo viršaus ligi apačios užsegama, ryškino jos lankstų laibą liemenį. Visas kreolių žavumas, mano nuomone, yra tas, kad jos nepaprastai dailaus veido ir grakščios ir todėl ilgai atrodo vaikiškai mielos. Žvali ir linksma Indiana buvo kaip keturiolikos metų mergaitė.

Remonas, susižavėjęs jos grakštumu, pasijuto triumfuojantis ir pasakė keletą kuo mažiausiai nuvalkiotų komplimentų apie jos grožį.

— Jūs buvotė susirūpinęs mano sveikata, — tarė ji jam patylom, — argi nematote, kad aš trokštu gyventi?

Jis tegalėjo jai atsakyti

žvilgsniu, kupinu laimės ir dėkingumo. Seras Ralfas pats atvedė arklį pusseserei; Remonas pažino savo parduotą žirgą.

— Kaip tat, — nustebusi tarė ponia Delmar, kuri buvo mačiusi tą arklį išvaikarėse mankštinant pilies kieme, — ponas de Ramieras malonėjo man savo arklį perleisti?

— Argi jūs vakar nesigėrėjote jo gražumu ir klusnumu? — paklausė seras Ralfas. — Jis yra jūsų nuo šios dienos. Mane apmaudas ima, brangi, kad anksčiau jo jums nepadovanojau.

— Jūs, tur būt, juokaujate, pusbroli, — tarė ponia Delmar. — Aš nieko nesuprantu! Kam gi aš turiu dėkoti: ponui de Ramierui, kuris sutiko man perleisti savo žirgą, ar jums, kuris jį gal būt, man išprašė?

— Padėkok, tarė ponas Delmaras, — savo pusbroliui, jis tau nupirko tą arklį ir tau jį dovanoja.

— Ar tiesa, mielas Ralfai? — paklausė ponia Delmar, džiugiai glostydama gražų gyvulį kaip mergytė, pirmąkart gavusi dovanų papuošalą.

— Juk buvom susitarę, kad aš tau dovanosiu žirgą mainais už tą rankdarbį, kurį tu siuvinėjai mano krėslui? Na, lipk, nebijok nieko. Aš žinau, kad jis ramus, dar šį rytą jį prajodinėjau.

Indiana puolė serui Ralfui ant kaklo, paskui striktelėjo ant Remono arklio ir paleido jį šuoliais.

Visa ta šeimyninė scena vyko kieme Remono akyse. Jis smarkiai susierzino, matydamas, kad tie žmonės taip paprastai ir nuosirdžiai reiškia savo jausmus, o jis, aistringai mylėdamas, negali nė dienos pabūti su Indiana.

— Kokia aš laiminga! — tarė ji, pašaukdamą jį prie savęs alėjoje. — Gerasis Ralfas tartum įspėjo, kokia dovana man brangiausia. O jūs, Remonai, ar nesidžiaugiate, kad jūsų arklis dabar man priklauso? O, jis bus mano numylėtinis! Kaip jis vadinasi? Sakykite, aš noriu jį šaukti tuo vardu, kurį jūs jam davėte...

— Jei čia yra kas laimingas, — tarė Remonas, — tai jūsų pubrolis, kuris jums dovanas teikia ir kurį jūs taip džiaugsmingai bučiuojate.

— Nejaugi, — tarė ji juokdamasi, — jūs imsite pavydėti tos draugystės ir tų skardžių pabučiavimų?

— Pavydėti, gal būt, Indiana, aš nežinau. Bet ka tas jaunras raudonikis pusbroliis prispaudžia savo lūpas prie jūsų, kai jis apkabina, keldamas jus ant arklio, kurį jis jums dovanuoja, o aš parduaviau, prisipažįstu, aš tikrai kenčiu. Ne, ponai, aš nesu laimingas, matydamas, kad jūs įsigijote mano mylimą žirgą. Aš gerai suprantu, kad jums jį padovanoti — laimė; bet vai-

dinti pirklio vaidmenį ir kitam suteikti progą padaryti jums malonumą — tai pažeminimas, apsukriai sero Ralfo sumanytas. Jei negalvočiau, kad visa tai jis nesąmoningai padaręs, aš norėčiau atsikeršyti.

— O, toks pavyduliavimas jums visai nepritinka! Kaip gali jums keiti pavydą ta paprasta mūsų draugystė, jums, kuris mane turite ištraukti iš kasdieninio gyvenimo ir sukurti atskirą svajų pasaulį! Aš jau nepatenkinta jums, Remonai; man rodos, kad tame tūzme prieš vargšą pusbroli esama kaip ir užgautos savimeilės. Jūs daugiau pavydite to menko palankumo, kurį aš jam viešai parodau, negu to išimtinio atsidavimo, kurį jauščiau paslapčiomis kitam.

— Atsiprašau, atsiprašau! Indiana, aš negerai kalbu, aš nevertas tavęs, gerasis mielas angele, bet, prisipažįstu, aš baisiai kenčiu, kad tas žmogus, kaip man atrodė, savinasi tokias teises.

— Savinasi! Jis! Remonai! Argi jūs nežinote, kokiais šventais draugingumo ryšiais mudu esame surišti? Jūs nežinote, kad jo motina buvo mano motinos sesuo, kad mudu užaugome tame pačiame slėnyje, kad jaunas jįsai mane mažą globojo, kad buvo man vienintelė parama, vienintelis mano mokytojas ir draugas Burbonų saloje, kad jis visur mane lydėjo, kad išvyko kartu su manimi, kai aš išvykau, ir apsigyveno ten, kur aš gyvenau; žodžiu, tai vienintelis žmogus, kuris mane myli ir doznisi mano gyvenimu.

— Kas per nelemtis! Viskas, ką jūs man sakote, Indiana, tik aitrina mano žaizdą. Vadinasi, tas anglas jus myli? O ar jūs žinote, kaip aš jus myliu?

— Ak, nelyginkime! Jeigu tolygūs jausmai jus darytų varžovais, aš turėčiau pasirinkti savo senąjį draugą. Bet jūs nebijokite, Remonai, aš niekuomet neprašysiu, kad jūs mane mylėtumėt kaip Ralfas.

— Paaiškinkit, susimildama, kas jis per žmogus, nes kas gali jį suvokti už jo titnaginės kaukės?

— Jūs norite, kad aš pati išgarbinčiau savo pusbroli? — tarė ji šypsodamasi. — Turiu prisipažinti, kad aš droviuos; aš jį myliu taip, kad norėčiau girti. Bijau, kad jis toks, koks yra, jums nepatiks. Mėginkite tad padėti man, sakykit, kaip jis jums atrodo?

— Sprendžiant iš išvaizdos (atsiprašau, jei jus užgausiu), jis būtų visiškai menkystė, tačiau šiaip jis — blaivaus proto ir pokalbiose, kai teikiasi prabilti, parodo savo išsilavinimą; bet apie viską jis kalba nenovrom, abejingai, ir niekas nepasinaudoja jo žiniomis, nes dėl to šaltai ir nuobodžiai. Be to, jo mintys tokios nuvalkiotos ir sunkios, kad net nuoseklumas ir aiškumas čia nepadedą.

Aš manau, kad jo galva kimšte prikimšta visokių idėjų, bet per daug nepaslancki ir nepajėgi jas įsisavinti. Tokie žmonės kaip tik ir laikomi rimtais. Tris ketvirčius jo vertės sudaro orumas, o likusią dalį — abejingumas.

— Yra teisybės tame atvaizde, — tarė Indiana, — bet yra ir nusistatymo. Jūs griežtai išsprendžiate abejojimus, kurių aš nedrįščiau spręsti, nors Ralfą pažįstu nuo pat savo gimimo dienos. Teisybė, j daug ką jis dažnai žiūri kito akimis — tai didelis jo trūkumas! Bet dėl to kaltas auklėjimas, o ne jo ribotumas. Jūs matote, kad be auklėjimo jis būtų visai niekis; gi aš galvoju priešingai, jis būtų vertingesnis. Reikia būtinai papasakoti kai ką iš Ralfo gyvenimo, kad jūs suprastumėt jo būdą. Jo nelaimė, kad jis turėjo broli, kuriam tėvai atvirai teikė pirmenybę. Tas broliis turėjo visus privalumus, kurių Ralfui kaip tik trūko. Jam lengvai sekėsi mokslas, jis buvo linkęs į visas meno šakas, žaižaravo sąmojum. Jo veidas, ne toks taisyklingas, kaip Ralfo, buvo raiškesnis. Jis buvo lipšnus, paslaugus, veiklus — žodžiu, malonus. Ralfas, priešingai, — nerangus, paniures, nepavaizdus; mėgo vienatvę, mokėsi iš lėto, nelindo kitiems į akis su savo žiniomis. Tėvai, matydami tokį skirtumą tarp jo ir vyresniojo brolio, j niekė, dar blogiau — žemino. Būdamas dar vaikas, jis pasidarė niūrus, svajingas; nuolatinė baimė sukaustė jo gabumus. Jam įskiepijo neapykantą pačiam sau; jis nusivylė gyvenimu, ir nuo penkiolikos metų jį ėmė kankinti splinas — ta grynai kūno negalia ūkanotoje Anglijoje ir grynai dvasinė — saulėtoje Burbonų saloje. Jis ne kartą man pasakojo, kaip buvo išėjęs iš namų, pasiryžęs nusiskandinti jūroje. Bet, sėdėdamas smėlėtoje pakrantėje ir stengdamasis susikaupti prieš ryždą šiam sumanymui, jis pamatė mane ant negrės, mano buvusios žindytės, rankų; tadą man tebuvo penkeri metai. Žmonės pasakoja, kad aš buvusi graži ir prisirišusi prie savo tylaus pusbrolio kaip niekas kitas. Teisybė, ir jis mane globė ir lepino, kaip aš nebuvo pratinata tėvų namuose. Abu nelaimingi jau tuomet vienas antrą supratome. Jis mane mokė savo tėvo kalbos, o aš švebeldavau jam saviškai. Ralfo gyslomis teka ispaniškas ir angliškas kraujas, ir tai, gal būt, apibūdina jo charakterį. Aš puoliau jam ant kaklo ir, pamachiui jį verkiant, nesuprasdama, kas yra, taip pat pravirkau. Tada jis prispaudė mane prie širdies ir, kaip vėliau man pasisakė, įsivadėjo gyventi dėl manęs, dėl vaiko, jei ir nepa-niekinto, tai apleisto.

(Bus daugiau)

Gerai Pavyko

TORONTO. — Lietuvių Moterų Klubu suruoštas Moterų Dienos paminėjimas praėjusį sekmadienį gerai pavyko.

Klubietės paruošė puikių užkandžių ir prieskonių prie kavos ir visus gražiai pavaišino.

O kalbėjoja Mrs. H. Weir pasakė įspūdingą kalbą apie kanadiečių moterų veiklą už taiką, pasmerkiant amerikiečių agresiją Vietname. Jai visi pritarė karštu rankų plojimu.

Po to buvo parodytos P. Daugėlos ir Jarienės spalvotos foto nuotraukos, darytos Lietuvoje, kurios visiems patiko, nors dėl šalėje rodymo, gal kiek ir permažos.

Susirinkusieji, reikšdami savo pasitenkinimą ir pritarimą moterų vedamai veiklai už taiką, suaukojo \$95.00.

Daug klubiečių savo gamintų skanėsių atnešė ir paaukojo. Taipgi draugė Minotienė iš Coldwater atsiuntė lietuviškų skanėsių sūrių, o draugė A. Maldaikienė iš Springford atsiuntė laiške \$5.00 aukų.

Rengėjos labai dėkingos visiems už atsilankymą ir aukas, o atsilankiusieji, savo ruožtu, yra dėkingi klubietėms už gražų ir įdomų parengimą.

Rep.

SAIGON. — Jungtinės Valstijos neteko Pietų Vietnamo kare nuo 1961 metų 2.300 užmuštais ir 11.500 sužeistais.

Iš Sūnų ir Dukterų D-jos Susirinkimo

TORONTO. — Praeitais Sūnų ir Dukterų Draugijos pirmos kuopos susirinkimas buvo pusėtinai skaitlingas. Aptarus kuopos einamuosius reikalus, ligonių pašalpų išmokėjimą, ilgiau buvo sustota kuopos namo klausimu, kaip būtų galima geriau sutvarkyti nuosavybės reikalą. Draugas Z. Janauskas raportavo, ką advokatas patarė. Bet nieko konkrečiau tuo reikalu šiame susirinkime nenu-tarta. Gal bus sušauktas specialus tuo reikalu susirinkimas. O dabar kiekvienam nariui reikia pagalvoti, kad galėtumėte pateikti savo pasiūlymus.

Nauji ligoniai

Draugė Paužienė turėjo nelaimę, eidama paslydo ant šaligatvio ir susilaužė ranką. Dabar sugipsuota ranka, gydosis namie.

J. Weneris užsimaldavo kaip ligonis, bet neteko sužinoti, kuo jis serga.

Reporteris

OTTAWA. — Yale universiteto profesorius Stauton Lynd pareiškė čia, kad prezidento Johnsono "taikos ofensyva" buvo didesnis melas, negu Hitlerio anais laikais.

JAV vyriausybė praktikuoja janti apgavystę pridengimui savo tikslų Vietname.

Jų Moralė

Parlamento narys Ralph Bronson Cowan, diskusijose apie gimdymo kontrolę, abortus ir mirties bausmę, pareiškė:

"Mano įsitikinimai yra paremti moraliniu biblijos įstatymu".

Girdi, "Galite mane vadinti užkietėjusi ir aklu. Aš visai to nepaisau. Jūs rasite Sutvėrimę: Kas pralies žmogaus kraują, to kraujas bus pralietas".

Jis prieš gimdymo kontrolę, prieš abortus, prieš panaikinimą mirties bausmės.

Bet jis, atrodo, yra vienas iš tų, kurie visai užmiršta apie dešimtį dievo įsakymų, kur pasakytas: Neuzmušk.

Tokie biblijos "patriotai" neranda sunkumų remti karus, per kuriuos užmušami žmonės ne tik frontuose, bet ir ne frontuose, visai nekalti.

P.

Kas Kaip Remia Liaudies Balsą

V. Viliunas, Toronto, pridavė atnaujintų prenumeratų ir nuo A. Bartkienės 50 c. aukų.

S. A. Wasilewska, Boston Bar, B. C., užrašė naują prenumeratą į Lietuvą.

John Kirstukas, St. Petersburg, Flo., prisiuntė \$5.00 aukų.

P. Mockaitis, Toronto, pridavė nuo K. Dovicikos atnaujintą prenumeratą, mokėstį už jo palaikytą skelbimą ir \$5.25 aukų.

V. Labunaitis, St. Calixte, Que., atnaujino prenumeratą į Lietuvą ir paaukojo \$1.50.

Anna Zilinskas, Grand Rapids, Mich., atnaujino prenumeratą ir paaukojo 50 c.

A. Stankevičienė, Toronto, atnaujino prenumeratą į Lietuvą ir paaukojo 50 c.

Visiems už aukas ir pasidarbavimą širdingai ačiū.

Administracija

LAIKRODININKAS

F. Bočiulis

280 Queen St. W. — Toronto — Tel. EM. 6-6100

Taisau visokių rūšių laikrodžius ir žiedus. Pageidaujantiems paimu ir pristatau į namus. Darbas garantuotas. Skambinti: rytais nuo 9 iki 11 v.; vakarais nuo 6 iki 9 v. Taipgi per mane galite nusipirkti pigiau laikrodžius, šliubinius žiedus ir kt.

Akių ir Akinių Specialistas

G. S. MERRITT

Optometristas — Optikas
Skaitymui akiniai \$15.00 ir daugiau
Bifocals — \$19.00 ir daugiau
(Iškaitant akių egzaminavimą)

Valandos: 9-12 ir 1-6. Treč. po piet uždaryta
Antradienį ir Penkt. vakarais pagal susitarimą

1149 Dundas St. W. Tel. LE. 5-6400
Toronto, Ont.

Advokatas - Notaras

WILLIAM PALAMAR

Suite 133
17 QUEEN ST. E. TORONTO
Office EM. 2-1941 - Telefonas - Res. RU. 1-2177

J. LUNSKY

AKIŲ SPECIALISTAS

Egzaminuoja akis, ištiria akių nervus, nuo kurių paeina nervuotumas ir galvos skaudėjimas. Pri-taiko akinius.

470 College W., Toronto
Tel.: WA. 1-3924

FRANK VASS, B.A.

Advokatas - Notaras
263 College Street
WA. 2-6112, WA. 2-6111
Res. — CL. 1-0651
Toronto

AUSTRIJOJ RINKIMUS LAIMEJO DEŠINIEJI

VIENNA. — Austrijos parlamento rinkimuose išėjo laimėtojai dešinieji. Jie išrinko 85 atstovus, keturiais daugiau, negu turėjo.

Socialistus rėmė ir komunistai, bet jie išrinko tik 74 atstovus, vienu mažiau.

Freedom Partija, dešiniųjų, išrinko 6, dviem mažiau.

Rinkimuose dalyvavę 96 procentai visų turinčių teisę balsuoti.

TORONTO. — Spaudoje buvo straipsniai, teigiant, būk JAV armijos ekspertai buvę užsimoję studijuoti Kanados francūzus.

Amerikiečiai studijuoja Lotynų Amerikos ir kitų šalių sambrudžius.

Kvebeke jiems rūpestį kelia separatistai.

Pietų Amerikos Upė Amazonė — Didžiulė

Peru respublikoje prasideda Amazonės upė, kuri daugiausia teka per Braziliją. Tai apie 4,000 mylių ilgio, labai vandeninga upė, į kurią įteka šimtai upių ir upelių. Amazonės baseinas yra virš 2,500,000 kvadratinų mylių. Per 2,500 mylių ilgio Amazonė tinkama laivams plaukioti.

Jos baseino plote yra labai daug miškų, kur veisiasi daug ir įvairių žuvų. Aukštupyje dar gyvena indėnų, kurie nepažįsta civilizacijos.

Amazonė tik per vieną sekundę į okeaną išneša tarp 4,000,000 ir 5,000,000 kubiškų pėdų vandens.

LONDONAS. — Jungtinių Valstijų ambasadorius Arthur Goldberg ketvirtadienį vieną valandą tarėsi su Anglijos premjeru Harold Wilsonu.

Apsilankykite savo tėvynėje ir pas gimines

BALTIJOS ATOSTOGŲ TURE

Nuo liepos 14 d. iki rugpjūčio 4 d., 1966 m.

Lietuvių grupės ture kelionė orlaiviu nuo Montrealo iki Leningrado-Vilniaus ir atgal kainuos tik \$857.00 asmeniui.

Dėl platesnių informacijų prašome kreiptis:

Kennedy Travel Bureau Ltd.
296 QUEEN ST. WEST, TORONTO 2B
Tel. EM. 2-3226

Lietuviška Valgykla

UNION CAFE

387 SHERMAN AVE. N. HAMILTON, ONT
Sviežias maistas. Geras pasirinkimas įvairių lietuviškų valgių. Turime kambarių apsisostijimui.
Savininkas Ch. Pampalas
Telefonas: LI. 4-6917

Lietuvis Stogų Dengėjas

Abest Roofing & Tinsmithing Co.

144 FIRST AVE. Tel. HO. 6-8252
Toronto 8, Ont.

Dengiame naujus ir taisome senus stogus, vandens nutekėjimus (eavsthrough) ir atliekame visokių skardos darbus.

Savininkas C. SWANKAS

LIETUVIS PLUMBERIS

J. Lisauskas

Įrengiam Aliejinį Apšildymą
Atliekam Kitus Plumberio Darbus
Darbas Garantuotas — Priinama Kaina

148 WESTMINSTER AVE. Tel. LE. 2-5191
Toronto